

KUJAWY
POMORZE

Sektor mikro, małych i średnich przedsiębiorstw w gminie Osielsko i jego otoczenie w 2018 r.

Projekt „Usytuowanie na poziomie samorządów lokalnych instrumentów wsparcia dla MŚP, działających w oparciu o model wielopoziomowego zarządzania regionem” realizowany przez konsorcjum w składzie: Województwo Kujawsko-Pomorskie, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie i Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu”; finansowany z Narodowego Centrum Badań i Rozwoju w ramach Programu Strategicznego Gospostrateg – „Społeczny i Gospodarczy Rozwój Polski w warunkach globalizujących się rynków”
Nr umowy GOSPOSTRATEG1/385453/3/NCBR/2018

Narodowe Centrum
Badań i Rozwoju

Spis treści

Podstawowe informacje o gminie	3
Wielkość sektora MŚP	4
Liczba przedsiębiorstw i płatników składek według sekcji PKD	5
Osoby ubezpieczone w sektorze MŚP w gminie	6
Podstawy wymiaru składek w gminie, w tym w sektorze MŚP	8
Przedsiębiorstwa płacące podatki w gminie	10
Przychody i dochody podatników prowadzących działalność gospodarczą w gminie	11
Uwagi metodologiczne	13

Podstawowe informacje o gminie

Osielsko

Typ gminy: wiejska

Liczba ludności: 14 234

W tym:

Osoby w wieku produkcyjnym (18-59/64 lata): 9005

Miejsce gminy pod względem liczby ludności w województwie: 26

Udział osób w wieku produkcyjnym w liczbie ludności ogółem: 63,3%

Dochody gminy na 1 mieszkańca: 6667,58 zł

Miejsce gminy pod względem dochodów gminy na mieszkańca w województwie: 1

Charakterystyka gminy:

Jest to gmina wiejska należąca do grupy 22 gmin przeważająco wiejskich, o średniej liczbie ludności z większym udziałem osób w wieku produkcyjnym i niskim bezrobociu, posiadające relatywnie wysokie dochody na mieszkańca. W grupie tej jest przeciętnie więcej przedsiębiorstw mikro przypadających na 10 tys. mieszkańców, liczba przedsiębiorstw małych i średnich jest zbliżona do przeciętnej. Liczba osób zatrudnionych w przedsiębiorstwach sektora MŚP jest niższa niż w całym województwie, natomiast przeciętne zarobki są wyższe niż średnia.

Tabela 1: Podstawowe wskaźniki finansowe gminy na tle województwa i grupy podobnych gmin

2018	W złotych	Jako % średniej w grupie podobnych gmin	Jako % średniej w województwie
Dochody gminy na 1 mieszkańca	6667,58	134,6	128,8
Dochody własne gminy na 1 mieszkańca	4411,86	217,2	183,8
Wydatki gminy na 1 mieszkańca	7299,60	141,0	136,7
Zobowiązania gminy na 1 mieszkańca	1156,79	108,7	881,2

Wielkość sektora MŚP

W 2018 r. w gminie zarejestrowanych było 2620 przedsiębiorstw zgodnie z bazą danych REGON. W grudniu 2018 r. w gminie było 1195 płatników składek ZUS oraz 2185 podatników osiągających przychody z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej. Liczbę przedsiębiorstw – podatników i płatników składek przedstawia tabela poniżej.

Tabela 2. Liczba przedsiębiorstw według rodzaju rejestru

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa
Podatki (podatnicy)	1466	622	87	10	719
ZUS (płatnicy składek)	648	437	98	12	547
REGON		2528	85	7	2620

Liczba podmiotów różni się w zależności od źródła informacji. Dane w bazie REGON zawierają największą liczbę podmiotów, zawiera ona jednak informacje, które mogą nie być w pełni aktualne (np. nie uwzględniają przedsiębiorstw, które zawiesiły swoją działalność). Liczba podatników różni się od liczby płatników składek, przede wszystkim w grupie przedsiębiorców prowadzących działalność na własny rachunek – część z tych osób łączy tę działalność z pracą etatową, w związku z tym nie są płatnikami składek. Występują również różnice w liczbie przedsiębiorstw w

zależności od wielkości. Klasyfikacja przedsiębiorstw w przypadku danych ZUS jest określona jest na podstawie liczby osób ubezpieczonych (tj. takich, za które przedsiębiorstwo opłaca składki na ubezpieczenia społeczne). W przypadku danych podatkowych, klasyfikacja wynika z deklaracji przedsiębiorców przekazanych do urzędów skarbowych.

Liczba przedsiębiorstw i płatników składek według sekcji PKD

Informacja o płatnikach składek w przedsiębiorstwach mikro, małych i średnich (tj. płacących składki za od 1 do 249 osób ubezpieczonych) według wybranych sekcji PKD przedstawia tabela 3.

Tabela 3. Liczba płatników składek według sekcji PKD

	Liczba płatników w gminie	% ogółu płatników składek w gminie	% płatników w danym sektorze w województwie
Przemysł (C-F)	238	19,9	1,1
Usługi (G-S)	885	74,1	1,4
Wybrane sekcje PKD (według największej liczby płatników)			
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	256	21,4	1,2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (M)	132	11,0	1,6
Przetwórstwo przemysłowe (C)	120	10,0	1,3
Budownictwo (F)	108	9,0	0,9
Transport i gospodarka magazynowa (H)	56	4,7	0,9
Sekcje zdominowane przez podmioty publiczne			
Administracja (O)	1	0,1	0,3
Edukacja (P)	41	3,4	1,6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna (Q)	170	14,2	2,0
Kultura (R)	36	1,5	1,4

Osoby ubezpieczone w sektorze MŚP w gminie

Wśród płatników składek, którzy opłacali składki za nie więcej niż 250 osób było łącznie 4117 osób ubezpieczonych w ZUS, co stanowiło 45,7% osób w wieku produkcyjnym w gminie, w tym:

- W usługach ubezpieczonych było 2614 osób, to jest 29,0% osób w wieku produkcyjnym w gminie,
- W przemyśle ubezpieczonych było 1398 osób, to jest 15,5% osób w wieku produkcyjnym w gminie,
- W sekcjach zdominowanych przez podmioty publiczne było ubezpieczonych łącznie 1607 osób, w tym 367 osób w administracji, 593 osób w sektorze opieki zdrowotnej 548 osób w sektorze edukacji oraz 99 osób w sektorze kultury, było to łącznie 17,8% osób w wieku produkcyjnym w gminie,
- Wśród osób ubezpieczonych było 3101 kobiet i 3075 mężczyzn,
- Najwięcej ubezpieczonych było w wieku 35-44 lat – 1743 osób i 45-54 lat – 1587 osób.

Tabela 4. Liczba ubezpieczonych w zależności od wielkości płatnika składek

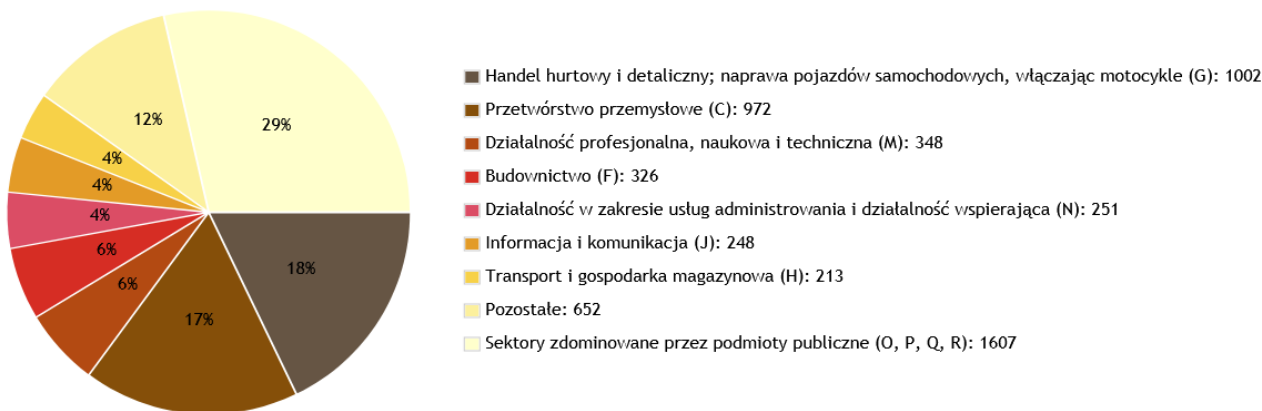
2018	Liczba osób	liczba osób na 1 płatnika składek	% zatrudnionych w grupie płatników do 249 ubezpieczonych
Samozatrudnieni nie płacący składek za inne osoby	699	1,1	17,0
Ubezpieczeni u płatników składek płacących składki za 1-9 osób	1003	2,3	24,4
Ubezpieczeni u płatników składek płacących składki za 10-49 osób	1193	12,2	29,0
Ubezpieczeni u płatników składek płacących składki za 50-249 osób	1222	101,8	29,7

Najwięcej ubezpieczonych było w sekcjach:

- Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G) (1002 osób),
- Przetwórstwo przemysłowe (C) (972 osób),

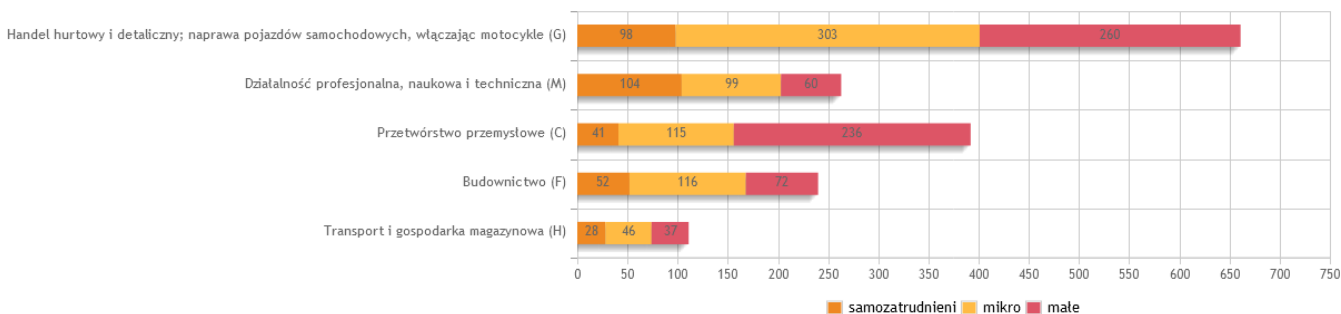
- Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (M) (348 osób).

Rysunek 1. Struktura ubezpieczonych według sekcji w gminie Osielesko

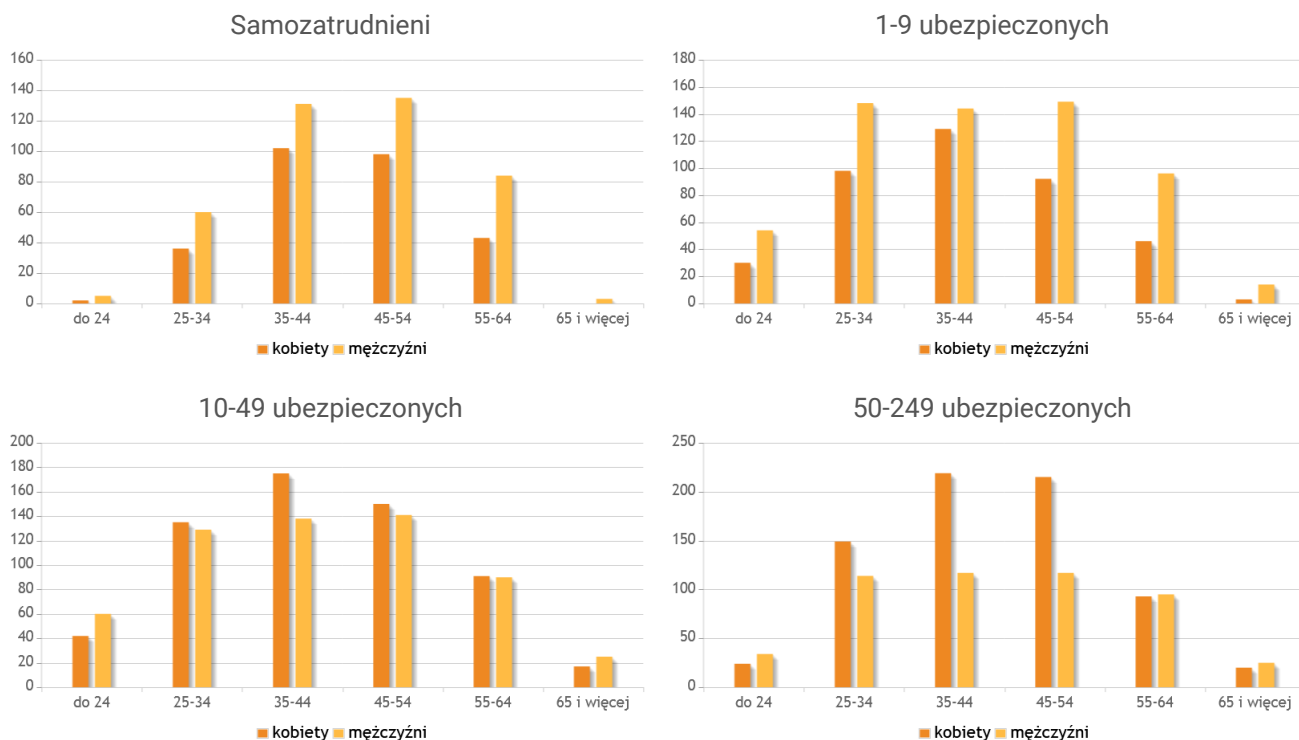
Źródło: dane ZUS

Rysunek 2. Liczba ubezpieczonych w największych w sekcjach według wielkości płatnika składek: samozatrudnieni, od 1 do 9 ubezpieczonych oraz od 10 do 49 ubezpieczonych

Źródło: dane ZUS

Wśród osób ubezpieczonych było 3101 kobiet i 3075 mężczyzn. Najwięcej ubezpieczonych było w wieku 35-44 lat – 1743 osób i 45-54 lat – 1587 osób.

Rysunek 3. Liczba ubezpieczonych według wielkości płatnika składek, wieku i płci

Źródło: dane ZUS

Podstawy wymiaru składek w gminie, w tym w sektorze MŚP

Przeciętna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w gminie Osielsko w grudniu 2018 r. wynosiła 3300 zł. Przeciętna podstawa wymiaru składek u mężczyzn jest wyższa niż u kobiet. Najwyższe podstawy wymiaru składek spośród głównych zidentyfikowanych sektorów według zatrudnienia odnotowane są w sekcji *Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (M)*. Podstawy wymiaru składek w sektorze MŚP są najwyższe wśród płatników zatrudniających 50-249 osób.

Tabele poniżej prezentują informacje dotyczące średnich podstaw wymiaru składek w złotych, w porównaniu do średnich dla danego typu gminy oraz w porównaniu do średnich podstaw wymiaru w województwie kujawsko-pomorskim.

Tabela 5. Średnie podstawy wymiaru składek według wielkości, płci oraz wybranych sekcji zatrudnienia w złotych

	Ogółem	Samozatr.	1-9 ubezp.	10-49 ubezp.	50-249 ubezp.
Ogółem	3300	1956	2204	3421	4133
Kobiety	3082	1767	2105	3265	3764
Mężczyźni	3510	2097	2287	3563	4541
W sekcjach z największą liczbą płatników w gminie					
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	3174	1713	2159	2932	4234
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (M)	3892	1923	2830	3832	5540
Przetwórstwo przemysłowe (C)	3228	[b.d.]	2236	2803	4079
Budownictwo (F)	3764	2077	2068	3577	5595
Transport i gospodarka magazynowa (H)	2633	2062	1986	2498	3433

Źródło: dane ZUS

Tabela 6. Średnie podstawy wymiaru składek według wielkości, płci oraz wybranych sekcji zatrudnienia w porównaniu do średniej w danym typie gminy

	Ogółem	Samozatr.	1-9 ubezp.	10-49 ubezp.	50-249 ubezp.
Ogółem	110,5	108,6	102,1	115,1	113,7
Kobiety	109,1	102,9	100,7	112,5	111,8
Mężczyźni	111,5	112,8	103,0	117,4	116,8
W sekcjach z największą liczbą płatników w gminie					
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	120,2	95,6	110,0	111,0	122,2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (M)	120,5	102,1	118,9	124,6	137,0
Przetwórstwo przemysłowe (C)	110,0	[b.d.]	105,5	104,0	115,7
Budownictwo (F)	119,5	117,3	102,2	121,7	136,7
Transport i gospodarka magazynowa (H)	95,4	114,4	99,3	98,9	94,0

Źródło: dane ZUS

Tabela 7. Średnie podstawy wymiaru składek według wielkości, płci oraz wybranych sekcji zatrudnienia w porównaniu do średniej w województwie kujawsko-pomorskim

	Ogółem	Samozatr.	1-9 ubezp.	10-49 ubezp.	50-249 ubezp.
Ogółem	117,7	108,9	104,4	124,7	122,6
Kobiety	116,8	100,6	101,8	121,5	120,8
Mężczyźni	121,5	115,1	106,5	127,5	126,1
W sekcjach z największą liczbą płatników w gminie					
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	130,0	93,2	116,2	122,3	130,6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (M)	134,5	107,0	121,4	127,2	138,2
Przetwórstwo przemysłowe (C)	123,9	[b.d.]	111,4	115,6	126,2
Budownictwo (F)	131,3	125,1	105,2	137,2	143,6
Transport i gospodarka magazynowa (H)	106,2	114,0	96,0	103,4	108,7

Źródło: dane ZUS

Przedsiębiorstwa płacące podatki w gminie

Informacja obejmuje przedsiębiorców i przedsiębiorstwa opłacające podatki dochodowe od osób fizycznych: według stawki podatkowej (formularz PIT 36), w tym również Ci, którzy zadeklarowali opłacanie podatku liniowego (PIT 36L). Kolejną grupą są przedsiębiorcy, którzy opłacają podatki ryczałtowe (na formularzach PIT 28A i PIT28B), jak również osoby prawne, płacące podatek dochodowy od osób prawnych CIT. Forma opłacania podatku zależy od formy prowadzonej działalności, a także wielkości przedsiębiorstwa.

W gminie Osielsko według danych podatkowych funkcjonuje 719 przedsiębiorstw, w tej grupie 87 to przedsiębiorstwa małe, a 10 przedsiębiorstwa średnie.

W grupie przedsiębiorstw mikro dominuje rozliczanie w formie podatku PIT (603,4%). W przypadku małych przedsiębiorstw 33,3% rozlicza się w ramach podatku CIT, a 58,6% korzysta z rozliczenia się w formie podatku liniowego (PIT-36L). Przedsiębiorstwa średnie są płatnikami podatku CIT.

Tabela 8. Liczba przedsiębiorstw – podatników w 2018 r. w gminie Osielsko

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	636	226	6	0	868
PIT 36L	673	239	51	1	964
PIT 28A	151	58	0	0	209
PIT 28B	6	2	1	0	9
CIT	0	97	29	9	135
Łącznie	1466	622	87	10	2185

Źródło: dane podatkowe

Przychody i dochody podatników prowadzących działalność gospodarczą w gminie

Łącznie przychody przedsiębiorstw (bez osób prowadzących działalność na własny rachunek) rozliczających się w gminie wynosiły 1 918 774 252 zł. Zestawienie przychodów według wielkości przedsiębiorstw i sposobu rozliczania podatku przedstawia tabela 9.

Tabela 9. Przychody przedsiębiorstw – podatników w 2018 r. w gminie Osielsko

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	81 047 880	108 948 169	6 718 670	0	196 714 719
PIT 36L	1 226 520 000	450 181 000	287 320 000	24 844 100	1 988 865 100
PIT 28A	12 466 520	10 727 400	0	0	23 193 920
PIT 28B	477 632	135 772	208 557	0	821 961
CIT	0	100 470 520	312 153 696	617 066 368	1 029 690 584
Łącznie	1 320 512 032	670 462 861	606 400 923	641 910 468	3 239 286 284
% dochodów przedsiębiorstw według klasy wielkości	7,5	17,6	25,5	49,4	100,0

Źródło: dane podatkowe

Dochody przedsiębiorstw (bez osób prowadzących działalność na własny rachunek) w gminie Osielsko łącznie wyniosły 173 582 618 zł, co stanowiło 9,0% ogółu przychodów.

Tabela 10. Dochody przedsiębiorstw – podatników (przychody pomniejszony o koszty uzyskania przychodów) w 2018 r. w gminie Osielsko

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	21 545 230	8 622 125	414 270	0	30 581 625
PIT 36L	193 850 000	73 140 000	33 607 000	1 566 300	302 163 300
PIT 28A	11 733 663	10 137 721	0	0	21 871 384
CIT	0	3 902 189	29 347 183	12 845 830	46 095 202
Łącznie	227 128 893	95 802 035	63 368 453	14 412 130	400 711 511
Jako % przychodu	17,2	14,3	10,5	2,2	12,4
% dochodów przedsiębiorstw według klasy wielkości	56,7	23,9	15,8	3,6	100,0

Źródło: dane podatkowe

Przeciętne przychody na jednego podatnika w zależności od wielkości przedsiębiorstwa oraz sposobu rozliczania się przedstawiają tabele 11-13.

Tabela 11. Przeciętne przychody przypadające na jednego podatnika w 2018 r. w gminie Osielsko

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	127 433,77	482 071,54	1 119 778,33	0,00	226 629,86
PIT 36L	1 822 466,57	1 883 602,51	5 633 725,49	24 844 100,00	2 063 138,07
PIT 28A	82 559,74	184 955,17	0,00	0,00	110 975,69
PIT 28B	79 605,33	67 886,00	208 557,00	0,00	91 329,00
CIT	0,00	1 035 778,56	10 763 920,55	68 562 929,78	7 627 337,66
Łącznie	900 758,55	1 077 914,57	6 970 125,55	64 191 046,80	1 482 510,89

Źródło: dane podatkowe

Tabela 12. Przeciętne przychody przypadające na jednego podatnika w porównaniu do średniej w danym typie gminy

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	107,1	105,6	49,5	0,0	96,6
PIT 36L	119,1	111,9	102,1	414,9	110,5
PIT 28A	129,1	83,6	0,0	0,0	112,1
PIT 28B	115,2	148,4	414,5	0,0	139,0
CIT	0,0	119,8	118,5	315,8	209,4
Łącznie	212,1	129,7	110,0	331,1	180,6

Źródło: dane podatkowe

Tabela 13. Przeciętne przychody przypadające na jednego podatnika w porównaniu do średniej w województwie

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	1389,0	110,2	65,5	0,0	102,6
PIT 36L	140,3	97,9	87,4	77,5	99,1
PIT 28A	142,3	89,8	0,0	0,0	126,6
PIT 28B	83,5	37,4	56,4	0,0	79,2
CIT	0,0	105,3	120,3	110,6	128,1
Łącznie	291,3	122,8	99,6	113,2	102,8

Źródło: dane podatkowe

Uwagi metodologiczne

Informacja bazuje na danych pochodzących z dwóch rejestrów:

- 1) rejestrów Zakładu Ubezpieczeń Społecznych
- 2) rejestrów Krajowej Administracji Skarbowej.

Przedstawione informacje są zagregowane na poziomie gminy, w raporcie nie są prezentowane statystyki w przypadku, gdy liczba przedsiębiorstw w danej grupie jest mniejsza niż 5.

Rozbieżności w liczbie przedsiębiorstw w obu rejestrach wynikają z różnic w obowiązku opłacania podatków dochodowych oraz składek na ubezpieczenia społeczne. W efekcie, liczba podatników prowadzących działalność gospodarczą na własny rachunek) jest wyższa niż liczba osób samozatrudnionych płacących za siebie składki na ubezpieczenia społeczne. Liczba przedsiębiorstw według wielkości

również się różni. Dane podatkowe uwzględniają wielkość przedsiębiorstwa deklarowaną przez przedsiębiorców, dane z ZUS bazują na liczbie osób ubezpieczonych, za które odprowadzane są składki na ubezpieczenia społeczne (w tym również osoby zatrudnione nie tylko na umowę o pracę, lecz również na umowę-zlecenia lub inne rodzące obowiązek ubezpieczenia społecznego).

Informacja obejmuje przedsiębiorców i przedsiębiorstwa opłacające podatki dochodowe od osób fizycznych: PIT 36 (również liniowy) oraz PIT 28, jak również osoby prawne, płacące podatek CIT. Formularz PIT 36 skierowany jest do tych podatników, którzy w danym roku podatkowym prowadzili pozarolniczą działalność gospodarczą opodatkowaną na ogólnych zasadach przy zastosowaniu skali podatkowej. Na zeznaniu rocznym PIT-36L rozliczają się podatnicy, którzy wybrali liniową formę opodatkowania dochodów, czyli tzw. podatek liniowy. Podmiotami zobowiązanymi do złożenia zeznania rocznego PIT-28 są osoby fizyczne prowadzące jednoosobowe działalności gospodarcze opodatkowane w formie ryczału od przychodów ewidencjonowanych oraz osoby prowadzące działalność w formie spółki cywilnej osób fizycznych lub spółki jawnej osób fizycznych opodatkowanej ryczałtem. Opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób prawnych (CIT) podlegają osoby prawne, m.in. spółki tworzone na podstawie kodeksu spółek handlowych, spółki kapitałowe w organizacji (między podpisaniem umowy spółki a wpisaniem do rejestru), spółki komandytowo-akcyjne oraz grupy kapitałowe, w których skład wchodzi co najmniej dwie spółki prawa handlowego).

Prezentowane informacje uwzględniają jedynie część przedsiębiorstw prowadzących działalność w sektorze rolnictwa. Rolnicy indywidualni, którzy objęci są ubezpieczeniem społecznym w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego nie są uwzględnieni w raporcie.

Wybrane definicje

Płatnik składek – w prawie ubezpieczeń społecznych jednostki organizacyjne bądź też osoby zobligowane z jakiegokolwiek tytułu do obliczania należnych składek na ubezpieczenia społeczne, pobierania ich oraz przekazywania tych składek do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Ubezpieczony – osoba, która podlega lub podlegała ubezpieczeniu emerytalnemu i ubezpieczeniom rentowym przynajmniej 1 dzień, np. jako pracownik, osoba prowadząca działalność gospodarczą. Nie dotyczy osoby opłacającej składki wyłącznie na ubezpieczenie społeczne rolników, tj. w KRUS.